

TÜRKİYE PAMUK SORUNLARININ ÇÖZÜMÜ HAKKINDA UPK GÖRÜŞÜ

TÜRKİYE PAMUK SORUNLARININ ÇÖZÜMÜ HAKKINDA

ULUSAL PAMUK KONSEYİ GÖRÜŞÜ

Bilindiği üzere geçen on beş yıllık sürede ülkemiz pamuk üretimi yurt içi talebi karşılayacak ölçüde geliştirilemediği, hatta kimi yıllarda gerilemesinin önü alınamadığı için, üretim-tüketim dengesi ciddi ölçülerde bozulmuş durumdadır. Bu durum bir yandan önemli döviz kayıplarına neden olurken, diğer yandan istihdam, katma değer ve ihracat geliri açısından ülkemiz ekonomisi için çok büyük öneme sahip olan ve hammadde olarak yaklaşık %67 oranında pamuk kullanan tekstil ve hazır giyim sanayimizi dışa bağımlı hale getirmekte ve küresel rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir.

Oysa ülkemiz yurt içi talebi karşılayacak miktarda pamuk üretimi için gerekli agro-ekolojik potansiyele fazlasıyla sahip bulunmaktadır. Bunun için, halihazırdaki verim değerleriyle 2002 yılındakine eşit alanda üretim yapmak yeterli olacaktır. Bir başka deyişle, pamuk üretimine tekrar eski cazibesini kazandırarak ekim alanlarımızı 250 bin hektar artırarak yılda 1,5 milyar dolar döviz tasarrufu sağlamak, ayrıca pamuğun ülke ekonomisine ve istihdama olan katkılarını neredeyse ikiye katlamak mümkün olacaktır. Öte yandan, TIM 2023 için 500 Milyar \$ ihracat hedefi belirlemiş olup, bunun 72 Milyar \$'nın Tekstil ve Konfeksiyon sektörlerince sağlanacağı öngörülmektedir. Bu hedef 4 Milyon ton lif pamuk ihtiyacı doğuracak olup, bu ihtiyaç ta yine yerli üretimle karşılanabilecektir.

Bu anlamda, hükümetimizce 2010 yılında hayata geçirilen İDÜS (İhracata Dönük Üretim Stratejisi) ve bunun alt bileşeni GİTES (Girdi Tedarik Stratejisi) kapsamında bir "Pamuk Eylem Planı" hazırlanarak uygulamaya konulması çözüm için atılmış önemli bir adımdır. Konseyimiz bu plan kapsamında "Pamuk destekleme mekanizmasının etkinliğini artıracak çalışmalar" için görevlendirilmiş ve yapılan çalışma sonuçları Bakanlığımıza sunulmuştur. 2015 yılında tamamlanması öngörülen Pamuk Eylem Planı sayesinde ülkemiz pamuk üretiminde arzulanan gelişmelerin sağlanacağını ve kararlı bir sürdürülebilirliğin tesis edileceğine inanıyor ve bu inançla söz konusu çalışmalarını destekliyoruz.

Ancak, bu çalışmaların halihazırda 1,4 milyon ton seviyelerinde olan, orta vadede 2 milyon ton'a ve 2023 yılında 4 milyon ton'a çıkması öngörülen yurt içi pamuk talebinin tümüyle yerli üretimle karşılanmasında yetersiz kalacağını düşünüyor ve bunu sağlamak üzere, ülkemiz pamukçuluğunun sorunlarının aşağıda sıralı öneriler yardımıyla çözülmesi gerektiğini kamu oyunun bilgisine sunuyoruz:

Ülkemiz pamuk üretiminin yakın dönemde 1,5 milyon ton, orta vadede 2 milyon ton, 2023 yılı itibariyle 4 milyon ton'a çıkarılması hedef olarak belirlenmeli ve ilgili plan ve programlar bu hedefler doğrultusunda hazırlanıp uygulanmalıdır.

2. Destekleme primleri EN AZ BEŞ YILLIK DÖNEM için belirlenmeli; ayrıca 5

yıllık dönem başında ilan edilerek dönem boyunca kararlılıkla uygulanmalıdır.

Pamuk tarımı yoğun girdi (sermaye, emek, teknoloji, vd) kullanılan bir üretim dalıdır; kar marjı girdi fiyatlarına rakip ürünlerden çok daha fazla oranda bağlıdır. Bu özellik pamuğu vazgeçilmesi kolay, geri dönülmesi zor bir ürün yapmaktadır. Çiftçilerimizin pamuğa dönmelerini sağlamak, ayrıca tüccar ve sanayicilerimizin orta-uzun vadeli yatırım kararları almalarını teşvik etmek ve böylece üretimde istikrarlı bir gelişme ortamı oluşturmak için orta vadeli bir program uygulanmalıdır.

3. Anılan prim miktarları her yıl en az pamuk üretim maliyetlerindeki artış ve enflasyon oranında artırılmak suretiyle destek mekanizmasının işlevi korunmalıdır.

4. Yerli pamuk kullanan sanayicilerimiz desteklenmelidir.

5. Pamuk çiftçileri ürettikleri pamuk miktarına endekslenecek üst limitli mazot ihtiyaçları oranında, bu üretime ilişkin mazot fatura tutarları üzerinden ödenecek ek primlerle desteklenmelidir.

Pamuk üretiminde en büyük maliyet unsuru mazot gideridir. Çiftçilerimizin mazot giderleri benzer iklim ve toprak koşullarına sahip küresel rakiplerinden kat ve kat fazladır. Bu nedenle çiftçilerimiz rakiplerinden çok daha fazla verim almasına rağmen uluslararası rekabette yenik düşmektedir. Bu nedenle, halihazırdaki alan bazlı mazot desteği yerine üretim endeksli mazot desteği verilmesi hedef için daha uygun olacaktır. Ayrıca, bu sayede olası istismarlar önlenecek ve üretilen ürün ile tüketilen mazot kayda gireceğinden vergi geliri de artacaktır.

6. Gübre, ilaç ve makine başta olmak üzere, üretim girdilerinden alınan

KDV oranlarının % 1 seviyesine çekilmesi stopaj tahakkuku ile vergisini ödeyen, ancak KDV hesabı tutmayan üreticiler için daha adaletli olacaktır.

İsabetli ve doğru politikalar ancak sağlıklı bilgiler üzerine inşa edilebilir. Bunun için öncelikle;

7. Pamuk üretim ve rekoltesi doğru ve gerçekçi belirlenmelidir.

Bu amaçla,

a. Sezon boyunca ve ilgili sezon sonunda üretilen ve denetlenen pamuk balya kayıtları ile üretim sonuçları karşılaştırılarak ilan edilmelidir.

b. Pamuk ekim tahminleri ÇKS ve tapu

kayıtlarından alınan Parsel Tanımlarıyla birlikte, TİKAS ile entegre olarak yürütülmelidir.

c. On üç yıldır Ege Üniversitesi ile İzmir Ticaret Borsası işbirliğinde başarıyla yürütülen “Yerel Gözlem Doğrulmalı Uzaktan Algılama Rekolte Tahminleri” ülke geneline yaygınlaştırılmalıdır.

8. Pamuk kalitesi iyileştirilmelidir.

Bu amaçla,

a. Lisanslı depoculuk girişimleri yaygınlaşmaları için teşvik edilmelidir.

b. Yerli tohum üretimine önem verilerek çeşit çokluğu önlenmelidir.

c. Pamuk standardizasyonu ülkemiz koşulları dikkate alınarak sektörün ihtiyaçları doğrultusunda yenilenmelidir.

d. Çırçır ve prese işletmeleri günümüz ihtiyaçları doğrultusunda rehabilite edilmeli, çalışma usul ve esasları yenilenmelidir.

Pamuk çok paydaşlı bir sektördür. Zaman ve emek kaybını en aza indirmek üzere,

9. Kurumlar arası eş güdüm sağlanmalı, işbirliği geliştirilmelidir.

Bu bağlamda,

a. Ulusal Pamuk Konseyine, temsil kabiliyetini güçlendirici faaliyetler yapmasını sağlamak üzere; pamuk üretimi, tüketimi faaliyetlerinden bir ya da bir kaçından küçük kesinti veya kesintiler yapılması gibi yeni gelir kaynakları yaratılmalıdır.

b. Ulusal Pamuk Konseyi Yönetmeliği güncel ihtiyaçlar doğrultusunda yenilenmelidir.

Türkiye pamuk sektörü çoğu orta ve uzun vadeli bu önerilerin gerçekleştirilmesi durumunda, halihazırda sahip olduğu değerleri kullanarak 2,5 Milyar Dolar kadarı ithalat olmak üzere, yaklaşık 4,5 Milyar Dolarlık kaybı ülke ekonomisine geri kazandırabilecek güçtedir. Orta-Uzun vadede bu kazanç katlanarak artacak ve Tekstil ve bu bağlamda Hazır Giyim Sanayilerimizin küresel rekabet gücünün gelişmesiyle birlikte beklenenin de ötesinde büyüyecektir.

Ulusal Pamuk Konseyi

Adına Yönetim Kurulu Başkanı

Bariş Kocagöz

27/052014